

Děti ohrožené rizikovým užíváním návykových látek

Lenka Richterová, Tomáš Jandáč, Petr Vácha, Zuzana
Mačičková

14. 12. 2018, Praha

Systemový projekt MPSV

Systemový rozvoj a podpora nástrojů sociálně-právní
ochrany dětí

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

PRÁVO NA DĚTSTVÍ

Kolika dětí se to týká?

•66 % studentů někdy v životě kouřilo cigarety, 29,9 % kouřilo v posledních 30 dnech, 16,4 % kouří denně

Cigarety

•95,8 % studentů ochutnalo alkohol, 41,9 % pilo v posledních 30 dnech 5 a více sklenic alkoholu při jedné příležitosti.

Alkohol

•37,4 % studentů vyzkoušelo v životě nějakou nelegální drogu, nejčastěji konopné drogy (36,8 %)

Nelegální drogy

•27,6 % studentů hraje denně nebo téměř denně PC hry a 83,9 % surfuje a internetu.
•9,1 % hrálo v posledním roce hazardní hry a odhadem je 2,7 % v riziku vzniku problémového hráčství.

PC

Užívání návykových látek

Rizikové užívání, rizikové chování ve vztahu k návykovým látkám

1. Adiktologická léčba
2. Léčba odborníky ne nutně adiktologická
3. Všeobecná primární prevence

Komunitní program primární prevence

- Se zapojením rodičů i školy

Sít' adiktologických ambulancí pro děti a dorost

Dítě rizikově užívající návykovou látku

Užívání v souvislosti s plněním vývojových úkolů

Užívání jako samoléčba

Užívání jako společenský rituál

Dítě v rodině s problémy s návykovými látkami

Děti závislých rodičů jsou vystaveny většímu riziku zneužívání a týrání. Velmi často se u těchto dětí vyskytují:

- úzkosti a smutek
- nízké sebevědomí
- deprese
- poruchy spánku s nočními můrami
- noční pomočování
- problémy ve škole spojené s poruchami učení
- sociálně patologické jevy

3 základní strategie

- **Snižování nabídky drog – potlačování a represe**
- **Snižování poptávky po drogách – PP, léčba**
- **Snižování rizik spojených s jejich užíváním - HR**

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

PRÁVO NA DĚTSTVÍ

Principy inovativní služby 1

- **Komplexnost a kombinace strategií** – bio-psycho-socio-spirituální model, multidisciplinarita
- **Kontinuita působení a systematičnost plánování** – programy na sebe navazují, jsou vzájemně propojené, důraz na dlouhodobost
- **Cílenost a adekvátnost intervencí vzhledem k cílové populaci** – sociodemografie, sociokulturní charakteristika

Principy inovativní služby 2

- **Včasný začátek preventivních i léčebných aktivit** – raná prevence, včasné intervence
- **Důraz na interakci a zapojení** – aktivní zapojení klientů do léčby, zkompetentnění, převzetí zodpovědnosti
- **Denormalizace užívání návykových látek**

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

PRÁVO NA DĚTSTVÍ

Principy inovativní služby 3

- **Podpora protektivních faktorů** – zdravá komunikace, podpora vztahů, porozumění vnitřnímu prostředí
- **Zapojování více aktérů sítě** – rodiče a nejbližší rodina, učitelé
- **Individuální přístup - !!!**

Cíl práce s dítětem

- Navázat (adekvátní) kontakt s dítětem
- Komplexní diagnostika problému a potřeb
- Indikace k vhodnému typu léčby

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

PRÁVO NA DĚTSTVÍ

Způsoby práce s dítětem

- Individuální práce s dítětem – poradenství a „psychoterapie“
- Práce s celou rodinou – rodinná terapie
- Podpora volnočasových aktivit dítěte
- Podpora sociální sítě dítěte
- Posilování sebevědomí, zvládnání školní docházky a prospěchu

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

PRÁVO NA DĚTSTVÍ

Cíl práce se závislou matkou

- Stejně cíle jako v léčbě u ostatních skupin závislých
- Navíc
- Rodinné a rodičovské poradenství
 - Vzdělávání ve výchově
 - Poznatek z praxe – závislé matky samy nemají zkušenost se zdravou výchovou, musejí se jí naučit

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

PRÁVO NA DĚTSTVÍ

Mezioborová spolupráce

- Státní správa a samospráva
- MPSV
- M. spravedlnosti
- M. vnitra
- MŠMT
- MZ
- Mezirezortní aktivity – volný čas

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

PRÁVO NA DĚTSTVÍ

DĚKUJEME ZA POZORNOST!

www.pravonadetstvi.cz

Mgr. Lenka Richterová

E-mail: lenka.richterova@vfn.cz

Mgr. Tomáš Jandáč

E-mail: tomas.jandac@gmail.com

Mgr. Zuzana Mačičková

E-mail: zuzana.macickova@mpsv.cz

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

PRÁVO NA DĚTSTVÍ